

σει τότε νὰ πιστεύσωσιν ὅτι ἡ γῆ κατεῖχε τὸ κέντρον τοῦ παντός χωρὶς ποσῶς νὰ κινήται ἢ νὰ περιστρέφηται, ἐνῶ ὁ ἥλιος, ἡ σελήνη, πέντε τῶν πλανητῶν καὶ οἱ ἀπλανεῖς τῶν ἀστερέων ἐστρέφοντο περὶ αὐτήν. Οἱ Ἕλληνες ἐσπούδαζον τότε μετὰ προθυμίας τὴν πρακτικὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἀστρονομίας, ἣν ὁ Πλάτων εἶχε καταδείξει ὡς λυσιτελεῖ εἰς τε τὴν γεωργίαν, τὴν ναυτικὴν καὶ τὴν πολεμικὴν. Ὁ Μέτων εἶχε θέσει, 433 ἔτη πρὸ Χριστοῦ, ἐπὶ τῆς Πνυκὸς τῶν Ἀθηνῶν ἐν ἡλιακὸν ὥρολόγιον, ἐν ᾧ διηρεῖτο ἡ ἡμέρα εἰς δώδεκα ὥρας, ἀπὸ τῆς ἀνατολῆς μέχρι τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου· τὸ μῆκος τῶν ὥρῶν, ὡς καὶ τὸ τῆς ἡμέρας, παρήλλασεν ἀναλόγως τῆς ὥρας τοῦ ἔτους· ἐπειδὴ δὲ τὸ ὥρολόγιον τοῦτο, συνιστάμενον εἰς κοίλην τινὰ λεκανὴν ἔχουσαν βράβδον, ἥς ἡ σκιά ἐπιπτεν ἐπὶ τῶν τὰς ὥρας δεικνυσουσῶν γραμμῶν, καθίστατο ἄχρηστον ἐν τῇ ἀπουσίᾳ τοῦ ἡλίου, μετεχειρίσθησαν τὰς κλεψύδρας εἴτε ὥρολόγια διὰ τοῦ ὕδατος, ὅπως μετρῶσι τὰς ὥρας κατὰ τὰς νύκτας καὶ τὰς συννεφώδεις ἡμέρας. Τὰ ἐργαλεῖα ταῦτα, ὡς γνωστὸν, ἐμέτρων τὸν χρόνον διὰ τοῦ δαπανωμένου κατὰ τὴν ἐκροὴν ποσότητος τινὸς ὕδατος ἀπὸ τῆς ἀνοιγομένης ὁπῆς ἐν τινι κυλινδρικῷ ἀγγεῖῳ κατὰ μαθηματικὸς ὑπολογισμοὺς ἐσκευασμένων. Κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ Ἀριστοφάνους, μετεχειρίζοντο τὰς κλεψύδρας ὅπως κανονίζουσι τὴν διάρκειαν τῶν ἀγορεύσεων ἐν τοῖς δικαστηρίοις. Ἡ πρώτη ἐν Ῥώμῃ φανεῖσα κλεψύδρα εἰσῆχθη κατὰ τὸ 459 ἔτος πρὸ Χριστοῦ, τὸ δὲ πρῶτον ἐκ Σικελίας εἰσάχθην ἡλιακὸν ὥρολόγιον ἀνιδρύθη ἀπὸ τοῦ 263 ἔτους πρὸ τῆς χριστιανικῆς ἐποχῆς καὶ μετὰ τὸν πρῶτον καρχηδονικὸν πόλεμον.

Ὁ Αὐτόλυκος καὶ ὁ Εὐκλείδης, ἐν τοῖς διασωθείσι μέχρις ἡμῶν συγγράμμασιν αὐτῶν, ἐπραγματεύοντο γεωμετρικῶς τὰ περὶ ἀστρονομίας. Ὁ Αὐτόλυκος, κατὰ τὸ 320 ἔτος πρὸ Χριστοῦ, ἔγραψε περὶ *κινουμένων σφαιρῶν* πραγματείαν τινὰ, ἐν ᾗ θέτει τὴν γῆν ἐν τῷ κέντρῳ καὶ κατὰ τὴν ὑπόθεσιν ταύτην, ἐξηγεῖ τὴν φαινομενικὴν κίνησιν τοῦ ἐνάστρου θόλου, προσέτι ἐτέραν περὶ ἀνατολῆς καὶ δύσεως τοῦ ἡλίου. Ἡ πραγματεία τοῦ Εὐκλείδου, ἣτις φέρει τίτλον *Φαινόμενα*, παρουσιάζει ἡμῖν ἐπιστημονικὴν τινὰ πρόοδον· ἐν αὐτῇ ἡ γῆ θεωρεῖται ὡς τὸ ἀκίνητον τοῦ παντός κέντρον, περὶ τὸ ὁποῖον ὁ ἑναστρος θόλος στρέφεται ἐν διαστήματι 24 ὥρῶν ἅπαντες οἱ ἀστέρες κινεῦνται κατὰ παραλλήλους κύκλους καὶ εἰς ἀπροσηρμοσμένοι εἰς ἓν καὶ μόνον σῶμα, ἔχοντες

κοινὸν πόλον τὸν μεταξὺ τῶν δύο Ἀρκτῶν φαινόμενον ἀστέρα, ὅστις οὐδέποτε μεταβάλλει θέσιν, στρέφεται δὲ μόνον περὶ ἑαυτόν. Τὸ σύστημα τοῦτο ἠδυνήθη νὰ κάμῃ πιστευτὸν μόνῃ ἡ μεγαλοφυΐα τοῦ Εὐκλείδου.

(ἔπεται συνέχεια)

ΔΕΚΑΗΕΝΘΗΜΕΡΟΝ

14 Αὐγούστου 1863.

Ὅτι χθὲς ἅπας ὁ τύπος, πιστὸς διερμηνεὺς τῆς κοινῆς ἐν Εὐρώπῃ γνώμης, καὶ ἰδίως τοῦ ἀγγλικοῦ καὶ γαλλικοῦ λαοῦ, στεντορεῖα τῇ φωνῇ διεκήρυττεν, ὡς ἀναγκαῖον σήμερον μετὰ μίαν μόλις ἐβδομάδα παριστᾷ ὡς ἐπικίνδυνον, ὡς πολιτικὸν λάθος ἐὰν ἐγίγνετο. Τοῦτο δὲν πρέπει νὰ φανῇ παράδοξον, ἀφοῦ τοσάκις μέχρι τοῦδε παρετηρήσαμεν ὅτι μετὰ μίαν μόλις ἡμέραν σφοδρῶς κατεκρίθη πρᾶξις ὑπὸ τὸ κράτος σφοδρᾶς καὶ πανδήμου ἐκδηλώσεως τελεσθεῖσα. Διὰ τοῦτο καὶ ἡ διπλωματικὴ ἐπιστήμη ὡς καὶ ἡ τῆς διοικήσεως τῶν λαῶν εἶναι πασῶν δυσκολωτέρα.

Χθὲς ἀκόμη ἀνεγινώσκομεν τὰ σφοδρὰ κατὰ τῆς Ῥωσσίας ἄρθρα τῶν ἀγγλικῶν καὶ γαλλικῶν ἐφημερίδων, ὧν ὡς συμπέρασμα ἐφέρετο αἰείποτε ἡ προτροπὴ εἰς τὸν κατ' αὐτῆς πόλεμον· «χάριν τῆς φιλανθρωπίας καὶ τῆς ἀρχῆς τῆς ἀνεξαρτησίας τῶν ἐθνοτήτων ὀφείλομεν, ἀνέκραζον σχεδὸν πασαι, ν' ἀναλάβωμεν τὴν διὰ τῶν ὅπλων ὑπεράσπισιν τῶν Πολωνῶν», σήμερον δὲ ὡς ἐκ συνθήματος, ἂν καὶ εἰσέτι κατακρίνουσι τὴν πολιτικὴν τῆς Ῥωσσικῆς αὐλῆς, κηρύττουσιν ὅτι ὁ πόλεμος οὗτος ἦν λίαν ἀσύμφορος. Πρὸ πάντων τὰ ἀγγλικὰ φύλλα παριστῶσι τὸν πόλεμον ὡς ἀντικείμενον εἰς τὰ ἀγγλικά συμφέροντα. Ἐν τούτων τὰ *Ημερήσια Νέα* πραγματεύμενον περὶ τοῦ ζητήματος τούτου ἐν τινι ἄρθρῳ, γραφέντι ὡς λέγουσιν ὑπό τινος τῶν ὑπουργῶν, ἐπιφέρει σὺν τοῖς ἄλλοις, ὅτι «ἐὰν ἐκραγῇ ὁ πόλεμος θὰ ἀναγκασθῶμεν ὅχι μόνον νὰ παλαίσωμεν κατ' ἰσχυροῦ ἐχθροῦ, ἀλλὰ καὶ δόλιον σύμμυχον νὰ ἐπιβλέπωμεν. Ὁ αὐτοκράτωρ Ναπολεὼν θὰ κινήσῃ τὸν πόλεμον πρὸς ἴδιον μόνον ὄφελος καὶ ὅπως ἀδικήσῃ τοὺς συμπολεμιστὰς αὐτοῦ. Ἐκτὸς δὲ τούτου ἡ Ἀγγλία πρέπει νὰ ἀπέχῃ τοῦ πολέμου καὶ ἐνεκα λόγων στρατιωτικῆς φιλοτιμίας, διότι μὴ δυναμένη νὰ διαθέσῃ στρατεύματα τῆς ξηρᾶς, θὰ ἀρκεσθῇ εἰς μόνην τὴν ναυτικὴν ἐπίθεσιν, παραχωροῦσα οὐ-

τω τὴν τιμὴν τῶν πρωτείων εἰς τὴν Γαλλίαν.»

Μετὰ τὴν κατοχὴν τῆς πρωτεύουσας τοῦ Μεξικικοῦ ὑπὸ τῶν γαλλικῶν στρατευμάτων ὁ στρατηγὸς Φορέυ συνέστησεν ἀμέσως τριμελῆ προσωρινὴν κυβέρνησιν προεδρευομένην ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ Ἀλμόντη, καὶ προσέκρυψε τὴν συγκάλεισιν συνελεύσεως ἐκ προϋχόντων, μὴ ὑπερβαίνουσης τὰ τριακόσια μέλη, ὅπως ἀποφανθῇ περὶ τῆς ὀριστικῆς μορφῆς τῆς κυβερνήσεως τοῦ τόπου. Συνελεύσεως τῆς συνελεύσεως ταύτης περὶ τὰ μέσα τοῦ ἀπελθόντος Ἰουλίου, ἀπεφασίσθη ὡς πολιτεύμα συμφερότερον ἢ αὐτοκρατορίᾳ καὶ ἀνηγορεύθη αὐτοκράτωρ ὁ ὑποδειχθεὶς ὑπὸ τῆς Γαλλίας ἀρχιδουξ Μαξιμιλιανὸς τῆς Αὐστρίας. Ἐπιτροπὴ ἀπεστάλη πᾶντα ὅπως προσφέρῃ τῷ ἐκλεκτῷ τῷ στέμμι τοῦ Μεξικικοῦ.

Ὁ αὐτοκράτωρ Ναπολέων συνεχάρη ἤδη τὸν ἀρχιδουκὰ ἐπὶ τῇ ἐκλογῇ ταύτῃ, ἀλλ' εἰσέτι δὲν ἀπεφάνθη οὗτος ἂν δέχεται τὸν προσφερθέντα θρόνον. Καθὰ λέγεται μεταβαίνει εἰς Βρυξέλλας ὅπως συμβουλευθῇ τὸν πανθερόν του Λεοπόλδον.

Ἐν περιπτώσει ἀποποιήσεως τοῦ ἐκλεχθέντος Μαξιμιλιανοῦ ἡ συνέλευσις ἀνέθηκεν εἰς τὸν αὐτοκράτορα Ναπολέοντα τὴν μέριμναν τῆς εὐρέσεως ἡγεμόνος δυναμένου νὰ θέσῃ τὰ θεμέλια τοῦ νέου πολιτεύματος.

Ὁ αὐτοκράτωρ τῆς Αὐστρίας, θέλων νὰ φέρῃ τὰς ἀνγκαιὰς μεαζῶθυμεις ἐπὶ τοῦ διέποντος τὴν γερμανικὴν ὁμοσπονδίαν συντάγματος, προσεκάλεσε δι' αὐτογράφου ἐπιστολῆς πάντας τοὺς ἡγεμόνας ὡς καὶ τοὺς ἀντιπροσώπους τῶν ἐλευθέρων πόλεων τῆς Γερμανίας νὰ συνέλθωσιν εἰς συνέλευσιν ἐν Φραγκφορτίῳ, ὅπως ἀπὸ κοινοῦ σκεφθῶσιν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου. Πάντες σχεδὸν οἱ ἡγεμόνες ἀπῆντησαν εἰς τὴν ἐπιστολὴν ταύτην ἀποδεχόμενοι τὴν πρόσκλησιν προθύμως, καὶ ὁσονούπω ἀπέρχονται εἰς Φραγκφορτίον, ἐκτὸς ἐνὸς ἢ δύο μὴ δυναμένων ἕνεκα γήρωος, οἷτινες ὅμως πέμπουσιν ὡς πληρεξουσίους τοὺς διάδοχους αὐτῶν. Μόνος ὁ βασιλεὺς τῆς Πρωσίας, ταλαντευθεὶς ἐπὶ πολὺ, φαίνεται ὅτι δὲν ἀπεδέχθη τὴν πρότασιν τῆς Αὐστρίας, τοὺς δὲ λόγους τῆς ἀρνήσεώς του ταύτης ὁ πρωθυπουργὸς αὐτοῦ Κ. Βίσμαρκ ἐξήγησε δι' ἰδιαιτέρως ἐγκυκλίου του, ἐν ᾗ διασχυρίζεται ὅτι πρότερον ἔπρεπε νὰ λυθῶσι πολλὰ ζητήματα διὰ τῆς συνήθους κυβερνητικῆς ἀλληλογραφίας, ὅπως μὴ προσκόψωσιν αἱ μεταρρυθμιστικαὶ προσπάθειαι τοῦ συνεδρίου τῶν βασιλέων.

Αἱ εὐρωπαϊκαὶ ἐφημερίδες δὲν ἠδυνήθησαν ἐπὶ πλέον νὰ μείνωσιν ἀδιάφοροι εἰς τὰ ἀπὸ τινος καιροῦ διαδραματιζόμενα ἐν ταῖς ἡνωμέναις ἡγεμονίαις. Ὅθεν ἐπέπεσαν ἤδη ὅλως ὀργὴ κατὰ τῶν παρανομιῶν τῆς ρουμουνικῆς κυβερνήσεως καὶ τοῦ ἡγεμόνος Κούζα. Ἀφοῦ ἐκθέτουσι τὰς παραβιάσεις τῶν ὅρων τῶν συνθηκῶν καὶ τὰς ἀπογομνώσεις τῶν Ἑλληνικῶν μοναστηρίων, ἀποκαλοῦσι τὰς πράξεις ταύτας ἀτίμους καὶ μόνον πρὸς σφετερισμὸν τῆς περιουσίας τῶν Μοναστηρίων τούτων ἐνεργηθείσας. Προπάντων δὲ ὁ Εὐθιὸς ταχυδρόμος σὺν τοῖς ἄλλοις λέγει, ὅτι ἡ ἀγγλικὴ καὶ γαλλικὴ κυβερνήσις ἔλαβον ἤδη τὰ μέτρα τῶν κατὰ τῶν πράξεων τοῦ ἡγεμόνος Κούζα, τοῦ τοσοῦτον ἀσυστόλως συλήσαντος τὰς θρησκευτικὰς κοινότητας τῆς Ἑλληνικῆς ἐκκλησίας, καὶ ὀλιγορήσαντος οὐ μόνον τῆς Τουρκίας ἀλλὰ καὶ τῶν μεγάλων δυνάμεων.

ΠΟΙΚΙΛΑ.

Ἀποσπῶμεν ἐκ διαθήκης Ἀγγλου τινος τὴν ἐπομένην διάταξιν αὐτοῦ.

«Κατὰ κακὴν μοῖραν λαβὼν σύζυγον τὴν Ἐλισάβετ Μ. . . ἐπειδὴ ἀπὸ τῆς ἡμέρας τοῦ γάμου μας παντοίοις τρόποις μὲ κατεβασάνισεν, ἐπειδὴ, περιφρονοῦσα τὰς συμβουλὰς μου, προσεπάθει αἰετοτε νὰ μοὶ καταστήσῃ τὴν ζωὴν ἀφόρητον, ἐπειδὴ ἐπλάσθη ὑπὸ τοῦ Θεοῦ διὰ νὰ μὲ διώξῃ τὸ ταχύτερον ἀπὸ τὸν κόσμον τοῦτον, ἐπειδὴ μήτε τοῦ Σαμφῶνος ἡ ἰσχὺς, μήτε τοῦ Ὁμήρου τὸ πνεῦμα, μήτε τοῦ Αἰγυψίου ἡ φρόνησις, μήτε τοῦ Ἰώβ ἡ ὑπομονὴ δύναται νὰ δαμάσῃ τὸ δύστροπον τοῦ χαρακτῆρός της, ἐπειδὴ οὐδεμία ἀνθρώπινος δύναμις δύναται νὰ μετατρέψῃ τὰ φρονήματά της, φου ἐπ' ὅκτω ὅλα ἐτὶ ζήσαντες χωριστὰ, μόνην ὠφέλειαν ἀπῆλκυσα τὸν θάνατον τοῦ υἱοῦ μου, τ ν ὅποιον διαφθείρασα, κατέπεισεν ἐντελῶς νὰ μ' ἐγκταλείψῃ διὰ ταῦτα, σκεφθεὶς ὡρίμως καὶ ὅλα τὰ ἀνωτέρω λαβὼν ὑπ' ὄψιν, ἀπεφασίσα νὰ ἀφήσω καὶ ἀφίνω ὡς κληροδότημα εἰς τὴν σύζυγόν μου Ἐλισάβετ Μ. . . ἕνα σελίνιον».

Λόγος τοῦ 12ου Αἰτίματος

«ΚΙΣΣΟΣ».

ΑΙΝΗΜΑ 13.

Ἐπ' ἐμοὶ τρυφῶσιν ὅλοι, πλην μ' ἀφῆκον νυστικήν.
Ἄν καὶ πόδας δὲν στεροῦμαι δὲν θηρεύω ὅμως τροπὴν.

Ν. Γ. Θ.